

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που δεν ισχύει η βασική παραδοχή της μεθόδου McCabe-Thiele, δηλ. η Υ.Σ.Γ.Π
- Χρησιμοποιείται το διάγραμμα Ενθαλπίας- συγκέντρωσης, όπου:
 - Βάση η φάση του υγρού σε $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ να έχει ενθαλπία μηδέν
 - Το γεγονός ότι η γραμμή $h_A h_B$ είναι καμπύλη, πιστοποιεί ότι γενικώς η ανάμιξη των συστατικών του μίγματος συνοδεύεται από έκλυση ή απορρόφηση σημαντικής ποσότητας θερμότητας (μη ιδανικά μίγματα)
 - Σημεία επί των καμπύλων $H_A H_B$ και $h_A h_B$ σε ισορροπία συνδέονται με τις γραμμές συνδέσεως
 - Μια γραμμή συνδέσεως χαράσσεται με την βοήθεια του διαγράμματος ισορροπίας

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Κανόνας Μοχλού

Έστω ένα σύστημα που διαχωρίζει αδιαβατικά τροφοδοσία F kmol ή kmol/h (x_F, h_F) σε V kmol (y, H_i) ατμού και L kmol υγρού

Ισοζύγιο ολικό:

$$F=V+L$$

Ισοζύγιο για το πτητικό:

$$F x_F = V \cdot y + L \cdot x$$

$$F \cdot h_F = V \cdot h_i + L \cdot h_L$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- $\rightarrow \frac{L}{V} = \frac{y - x_F}{x_F - x} = \frac{H_V - h_F}{h_F - h_L}$
 $\frac{F}{L} = \frac{y - x}{y - x_F} = \frac{H_V - h_L}{H_V - h_F}$
 $\frac{F}{V} = \frac{y - x}{x_F - x} = \frac{H_V - h_L}{h_F - h_L}$

- Ακόμη

$$\frac{H_V - h_L}{y - x} = \frac{h_F - h_L}{x_F - x} \longleftrightarrow \text{κλίση } LV = \text{κλίση } LF$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- **Ισοζύγια μάζας και ενθαλπίας**

$$F = D + R, \quad [=] kmol/h$$

$$F x_F = D x_D + R x_R$$

$$F h_F + q_R = D h_D + R h_R + q_c, \quad [=] kcal/h$$

Αν ορισουμε :

$$Q_R = \frac{q_R}{R}, \quad [=] kcal/mol$$

$$Q_D = \frac{q_c}{D}, \quad [=] kcal/mol \quad \text{τοτε}$$

$$F h_F = D (h_D + Q_D) + R (h_R - Q_R)$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Τμήμα Εμπλουτισμού

Ισοζύγια μάζας και ενθαλπίας στον όγκο ελέγχου I

$$V_n - L_{n-1} = D$$

$$V_n y_n - L_{n-1} x_{n-1} = D x_D$$

$$V_n H_n - L_{n-1} h_{n-1} = D (h_D + Q_D) = \text{const.}$$

$$R_D = \frac{L_0}{D} = \frac{(h_D + Q_D) - H_1}{H_1 - h_D}$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Τμήμα εξάντλησης

Ισοζύγια μάζας και ενθαλπίας στον όγκο ελέγχου II

$$\bar{L}_{m-1} - \bar{V}_m = R$$

$$\bar{L}_{m-1} x_{m-1} - \bar{V}_m y_m = R x_R$$

$$\bar{L}_{m-1} h_{m-1} - \bar{V}_m H_m = R (h_R + Q_R)$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

Υπολογισμός Θεωρητικών Βαθμίδων με την μέθοδο Ponchon-Savarit

Βήμα 1^ο: Από τα δεδομένα x_F , x_D , x_R και (h_D+Q_D) , h_F

εντοπίζουμε τα σημεία F, D, R και τα σημεία διαφοράς D', R' στο διάγραμμα ενθαλπίας-συγκέντρωσης

Βήμα 2^ο: Σε περίπτωση ολικού συμπυκνωτήρα η κατακόρυφος από το D' μας προσδιορίζει τα σημεία $V_1(y_1=x_D)$ και $L_0(x_0=x_D, h_0=h_D)$. Οι παροχές V_1 και L_0 είναι διερχόμενες «πλησίον αλλήλων»

Βήμα 3^ο: Από το V_1 φέρνουμε γραμμή συνδέσεως για τον εντοπισμό του $L_1(x_1, h_1)$. Οι ποσότητες V_1 , L_1 ή οι συστάσεις y_1 , x_1 βρίσκονται σε ισορροπία στην πρώτη βαθμίδα

Μέθοδος Ponchon-Savarit

Υπολογισμός Θεωρητικών Βαθμίδων με την μέθοδο Ponchon- Savarit

Βήμα 4^ο: Φέρνουμε την ενθαλπική γραμμή λειτουργίας $D'L_1$ για τον εντοπισμό του σημείου $V_2(y_2, H_2)$

Βήμα 5^ο: Η διαδικασία επαναλαμβάνεται με αλλαγή σημείου αναφοράς το R' για την κατασκευή των ενθαλπικών γραμμών από την στιγμή που θα υπερπηδήσουμε το σημείο τροφοδοσίας F με γραμμή συνδέσεως. Η διαδικασία τερματίζεται όταν μια γραμμή συνδέσεως θα υπερβεί το σημείο R ή θα συμπέσει με αυτό.

Μέθοδος Ponchon-Savarit

Ολική αναρροή και ελάχιστος αριθμός βαθμίδων με Ponchon-Savarit

- Συνθήκη ολικής αναρροής :

$$R_D \rightarrow \infty, \text{ or } D \rightarrow 0, V_1 = L_0, R \rightarrow 0, F \rightarrow 0)$$

- Τότε

$$Q_D = (q_C / D \rightarrow \infty, \quad Q_R = (q_R / R) \rightarrow \infty$$

Δηλαδή τα σημεία D' και R' τείνουν στο άπειρο, άρα οι ενθαλπικές γραμμές λειτουργίας θα είναι παράλληλες και κατακόρυφες.

Φέρνοντας κατακόρυφες γραμμές λειτουργίας υπολογίζουμε τον ελάχιστο αριθμό βαθμίδων, N_{\min}

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Ελάχιστος όρος αναρροής- Άπειρος αριθμός βαθμίδων
→ Άπειρος αριθμός βαθμίδων για δεδομένο (x_D, x_R) .
→ Η γραμμή ολικής ενθαλπίας συμπίπτει με τη γραμμή συνδέσεως που περνάει από το F.

$$R_{D,\min} = \frac{(h_D + Q_D) - H_1}{H_1 - h_D}$$

Μέθοδος Ponchon-Savarit

- Η μέθοδος Ponchon- Savarit δεν κάνει την παραδοχή της σταθερής γραμμομοριακής παροχής:

Έστω R_D, D γνωστά $\rightarrow V_1 = L_0 + D = D(1 + R_D)$ γνωστό. Τότε

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{V_2}{L_1} = \frac{x_D - x_1}{x_D - y_2} = a_1 \\ V_2 = L_1 + D \end{array} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} L_1 = \frac{D}{a_1 - 1} \\ V_2 = \frac{a_1 D}{a_1 - 1} \end{array} \right\}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{V_3}{L_2} = \frac{x_D - x_2}{x_D - y_3} = a_2 \\ V_3 = L_2 + D \end{array} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} L_2 = \frac{D}{a_2 - 1} \\ V_3 = \frac{a_2 D}{a_2 - 1} \end{array} \right\}$$

$$\dots \left\{ \begin{array}{l} \frac{V_n}{L_{n-1}} = \frac{x_D - x_{n-1}}{x_D - y_n} = a_n \\ V_n = L_{n-1} + D \end{array} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} L_{n-1} = \frac{D}{a_{n-1} - 1} \\ V_n = \frac{a_{n-1} D}{a_{n-1} - 1} \end{array} \right\} \text{ Ισχύουν για βαθμίδα εμπλουτισμού}$$

Παρόμοιες σχέσεις μπορούμε να βρούμε για τις βαθμίδες εξάντλησης, βασιζόμενες στο R' και άρα στην σύσταση του x_R

Αναλυτικές Μέθοδοι

- Όταν η σχετική πτητικότητα, $a_{ij} \rightarrow 1$, οι γραμμές λειτουργίας βρίσκονται πολύ κοντά στην καμπύλη ισορροπίας με αποτέλεσμα οι γραφικές μέθοδοι να μην είναι ακριβείς.
- Εξίσωση Smoker

(Γραμμή λειτουργίας για κάθε τμήμα της στήλης, $y=mx+b$)

$$N = \frac{\frac{x'_D [1 - mc(a-1)x'_N / (a - mc^2)]}{x'_N [1 - mc(a-1)x'_D / (a - mc^2)]}}{\log(a / mc^2)}$$

Όπου m : η κλίση της γραμμής λειτουργίας, $x'_D = x_D - k$, $x'_N = x_N - k$,
 $c = 1 + (a-1)k$, k : σημείο τομής της γραμμής λειτουργίας με την
καμπύλη ισορροπίας, δηλ. η κοινή ρίζα (x) των εξισώσεων:
 $y = ax / [(a-1)x]$ (ισορροπίας), $y = mx + b$ (λειτουργίας)

Αναλυτικές Μέθοδοι

- **Εξίσωση Fenske**

Για ιδανικά μίγματα με την υπόθεση σταθερής πτητικότητας και για ολική αναρροή (δηλ. υπολογισμός του N_{\min})

$$N_{\min} = \frac{\log[x_D(1-x_R)/x_R(1-x_D)]}{\log a}$$

Περιλαμβάνεται και η βαθμίδα του αναβραστήρα

Αν η σχετική πτητικότητα μεταβάλλεται τότε:

1. Για μικρές μεταβολές, $a=1/2(a_D+a_R)$
2. Για μεγάλες μεταβολές, $a=(a_D a_R)^{1/2}$

Βαθμός απόδοσης δίσκων και στήλης

- **Συνολικός βαθμός απόδοσης:**

$$\eta_0 = N/N_T$$

Όπου N : αριθμός θεωρητικών βαθμίδων, N_T : αριθμός πραγματικών δίσκων.

$\eta_0 : 0-5-0.8 \rightarrow$ χρειαζόμαστε περισσότερες βαθμίδες από τις υπολογιζόμενες θεωρητικά για να επιτύχουμε ένα δοσμένο διαχωρισμό.

Βαθμός απόδοσης του Murphee δίσκου (η_M)

$$\eta_M = \frac{y_n - y_{n+1}}{y_n^* - y_{n+1}}$$

Όπου y_n^* η σύσταση ατμών ευρισκομένων σε ισορροπία με το υγρό x_n το εξερχόμενο του δίσκου n